

Vind sneller je
droomhuis via Jaap.nl!

Tryater speelt 'Fanfare', niet de film maar een locatieproject over Friese hafabra-cultuur: even in harmonie zijn in een wereld die dat niet is

Tryater maakt komend seizoen een groot locatieproject in Easterlittens, over de Friese hafabracultuur. Voorafgegaan door twee reeksen kleinere voorstellingen in de hele provincie.

PREMIUM

Actrice Brecht Wassenaar met cornet: fotogenieker dan de saxofoon, haar eigenlijke instrument. Foto: Tryntsje Nauta

Het wordt een 'drieklapper'. De hoofdmoot is *Fanfare* zelf, een grote voorstelling op locatie, en wel in Easterlittens. Die speelt zich af in mei en juni volgend jaar. In de aanloop daarnaartoe zijn er twee kleinere voorstellingen. Dat zijn *Ynblaze*, waarin actrice Brecht Wassenaar op zeven plekken speelt met evenzoveel verschillende korpsen, en *Thúsblaze*, waarin verschillende acteurs uit *Fanfare* bij mensen thuis komen spelen, in de huid van hun personage en met een amateurmuzikant die 'hun' instrument bespeelt.

Tatiana Pratley, artistiek leider van de Friese theatergroep Tryater, liep al langer rond met het idee voor deze voorstelling. Jaren geleden fietste ze eens achter iemand aan „mei in enoarme toeter op'é rêch.” Onderweg naar een repetitie, of op de terugweg. Samen musiceren, met dorpsgenoten of met mensen die er wel een uur rijden voor over hebben.

Pratley: „Dat byld, fan minsken mei in ynstrumint op'é rêch, dat is hiel typysk foar Fryslân. Ik tocht: wat foar libbens binne dat? Ik fyn it hiel bysûnder dat se beslute om alle wiken byinoar te kommen om mei syn allen muzyk te meitsjen, yn in hiel yndividualisearre tiid.” Daarmee staat dit project voor de hele hafabra-cultuur, nergens in het land groter dan in Friesland, maar eigenlijk ook voor het verenigingsleven als geheel. Dat staat immers onder druk, „mar der binne noch altiten minsken dy't dat fan wearde fine. Benammen yn Fryslân.”

In harmonie, in een wereld die dat niet is

Pratley en haar team bezochten zo'n veertig korpsen, „en dêr hearden wy daliks de moaiste ferhalen. Fan minsken dy't al 40, 50 jier by it korps sitte, of bern dy't der krekt bykomme. Ik wie echt rekke troch hoe't dy minsken meiïnoar muzyk meitsje.” Vanaf het eerste nummer bij zo'n repetitie, doorgaans een koraal, en voorafgegaan door een praatje van de voorzitter. „Efkes meiïnoar yn harmony wêze, yn in wrâld dy't dat hielendal net is. Dat rekket dy altiten.”

De laatste zucht van De Bazuin: brassband uit Ureterp houdt het voor gezien na precies een eeuw. Zeven actieve leden, dat is te weinig

[Lees dit artikel](#)

En wat ook zo mooi is: dat de fanfare bij het hele leven hoort. Van de opening van een supermarkt via jubilea tot viering en troost bij leven en dood. „Wy ha meimakke dat eltsenien efkes in nûmer spile troch de tillefoan, foar immen dy't in bern krigen hie. Se markeare mominten yn it libben. Dat fyn ik sa moai, dat wolle wy sjen litte. En it giet troch alle generaasjes hinne. It is tink ik de iennige hobby wêr't dat sa is.”

Eerst was er het idee van die locatiewoastelling, „mar wy tochten al gau: dit lient him foar folle mear. Dat hiele intime fan sa'n rippetysje woene wy meijaan oan it publyk.” Vandaar *Ynblaze*, met Brecht Wassenaar als onderdeel van zo'n fanfare: ze speelt zelf lang niet slecht saxofoon. „Wy hearre har gedachten wylst se sa'n rippetysje bywennet. It hat it stramyn fan in rippetysje, mar it is echt in foarstelling mei in aktrise en in fanfare.” Of in sommige gevallen een brassband of harmonie.

Kerk, sporthal, dorpshuis, café

Deze woastelling wordt gespeeld op zeven plekken door de hele provincie, steeds met een plaatselijk korps. Daaronder zijn Wijckel, Schettens, Oosterend en Nij Altoena. De speellocatie is steeds een plek waarmee het korps in kwestie een band heeft. Omdat ze er repeteren, of omdat ze er vaak spelen. „Soms in tsjerke, soms in sporthal, in doarpshûs, in seal fan in kafee.”

De muzyk bij deze voorstellingenreeks verschilt per avond, dat is aan het korps. Er is wel een script, „sadat de dirigent eksakt wit wat foar muzyk as der nedich is. Hjir in treastend stik, dêr in lestich stik.” Dat gebeurt ook in samenspraak met de verschillende ‘doarpsregisseurs’. Dat zijn Tamara Schoppert, Romke Gabe Draaijer, Sjoeke-Marije Wallendal en Aukje Schaafsma, mensen die ook een band hebben met de plek waar ze werken. „Wy wolle tichtby komme. De minsken fan de fanfare meie harsels wêze, mar se wurde wol regisseard.”

Komend voorjaar volgt dan *Thúsblaze*. Dan komt Tryater opnieuw bij mensen aan huis, na goede ervaringen op dat terrein met *Doarp Europa* en *Nacht (al kwam men toen niet verder dan de voordeur)*, wegens corona). „Der wie in soad fraach nei sokke yntime, smûke ervaringen by minsken thús. Dit lient him der ek foar, yn it paad nei de lokaasjefoarstelling. In akteur en in muzikant, dy’t as duo by de minsken delkomme. Sa kinst yn de kunde komme mei ien fan de personaazjes fan de grutte foarstelling.”

Hafabra in tijden van corona: de sociale meerwaarde van samen spelen

[Lees dit artikel](#)

Want al het voorgaande werkt toe naar die locatievoorstelling, het eigenlijke *Fanfare*. Dat speelt zich af in Easterlittens, „in hiel moai plakje. It publyk hat echt it útsjoch op it doarp.

Dêr makkest ek mei dat it korps yn de foarstelling tawurket nei in útfiering.” Ook de daken worden benut als speelplek. „Dat is sa’n moai byld.”

Het hele dorpse leven

Het hele dorpse leven komt eraan te pas, ook de zwemclub en de wielerploeg. „It giet ús ek om dat gruttere gefoel fan dat ferieningslibben. Wat foar muoite as it kostet om dat yn libben te hâlden, en de krêft dy’t der fan útgiet as dat slagget.”

De acteurs, onder wie Joop Wittermans, Lourens van den Akker en dus Brecht Wassenaar, gaan voor zover nodig op les om straks ook daadwerkelijk hun partijtje mee te kunnen blazen. Nynke Heeg, die de dirigente speelt, krijgt directieles.

Het korps in de voorstelling is een gelegheidsensemble van amateurs. De werving daarvoor gaat nog van start, net als die voor huiskamers voor het *Thúsblaze* -traject. Verder komen er flink wat figuranten aan te pas, net als in *Parttime-paradise*, Pratleys succesvolle Oerol-voorstelling van enkele jaren geleden. „Sa’n soarte foarstelling wurdt it.” In totaal komen er zo’n zestig spelers aan te pas. Pratley regisseert deze voorstelling wel, samen met Aukje Schaafsma.

Tryater stelt wichtige fragen oer hoe't it fierder moat op de iisbaan en mei de mins yn 'Under Wetter': wat joust troch?

[Lees dit artikel](#)

‘Huisschrijver’ Wessel de Vries maakt de teksten voor alledrie de fases. Dat gebeurt deels in het kader van Phōnē, [het Europese samenwerkingsverband van acht theatergroepen in minderheidstalen](#). Hij is ervoor op reis geweest, naar Noorwegen, Ierland en Bretagne, om

zich te verdiepen in de blaascultuur daar. „Yn Bretagne is dy hiel grut. Dat ferwurkje wy ek wer yn ús foarstelling.”

Enne, wat is de band met *Fanfare*, de beroemde film van Bert Haanstra uit 1958? Die krijgt toevallig deze maand een vertolking in de vorm van een soort [locatiemusical in Giethoorn](#), waar die film zich ook afspeelt. De Friese *Fanfare* wordt heel anders. „Yn it begjin hat dy film wol in rol spile. Mar foar my is dat ferhaal datearre. It moat folle mear gean om it plak fan de fanfare, en it ferieningslibben yn dizze tiid. Kinst aanst wol dy byldtaal herkenne, lykas in praam op it wetter, mar it ferhaal net.”

Lees meer over

Cultuur

Festivals

Advertentie

[My Jewellery](#)

My Jewellery Giftshop

Shop nu jouw cadeautjes bij My Jewellery. Al vanaf 10,- W

NU WINKELLEN

Suggesties

15:15 [Arbeidsmarkt](#)

Sipke van Bouwselect in Groningen stuurt nieuwe week naar Kreta. 'Voor wereldreis kregen we slecht

07:06 [Waddengebied](#)

Waarom Hotel Graaf Bernstorff op Schiermonnikoog te koop is
Remko de Bruijne

18:04 [112 nieuws](#)

Vlammen slaan uit plezierjacht bij Gerkesklooster: brandweer
uit om brand te bestrijden

17:58 [Weekendoverzicht](#)

Hotel op Schiermonnikoog staat te koop voor 9.995.000 euro &
degradant LAC Frisia 1883 | nieuws uit Friesland van 10 en 11 ju